

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Hoffmanné Baranya Róza
Levelezési cím: 5650 Mezőberény Fortuna tér 8.
Telefonszám: 0620/959-7772, 0666/352-210
E-mail cím: mbnepfoiskola@freemail.hu, hbaranya4@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

Mezőberény II. Kerületi Evangélikus Egyházközség templomának orgonája

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Mezőberény Luther Márton tér 3.

Telefon: 0666/352-726

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

települési   tájegységi   **megyei**   külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírás

Az orgona a hangszerek királynője. Minden orgona önálló egyéniség, méreteiben, felépítésében, hangzásában egyedi. Léteznek hordozható, felállítható, portaív orgonák, ezek nagyjából hűtor méretű hangszerek, de a hangversenytermi és templomi orgonák akár épületnyi monstorumok is lehetnek. Közös bennük az, hogy különböző nagyságú és hangolású sípok sorozatait tartalmazzák, melyek megszólaltatásához a levegőt az emberi tüdő helyett lábfűjtató - ez lehet ék-, vagy párhuzam merítő fűvó - vagy elektromos ventilátor szolgáltatja, nyomását a tartályfűvó állandósítja.

Mezőberény II. Kerületi Evangélikus Egyházközség templomának nagy ékessége a 28 regiszteres orgona. A templom az 1793-1797 közötti években épült. Építője Früntz Pumberger nagyváradi kőművesmester. A templomot 1797 Advent első vasárnapján szentelték fel. A 28 regiszteres orgonát 1856-ban Saskó Márton brezovai orgonaépítő mester készítette, és 1862-ben szentelték fel. Két manuálján és pedálján összesen 28 regiszter szól. Teljesen mechanikus szerkezetűt és sípművét, szinte érintetlenül hagyták az építés óta.

Az orgona jól harmonizál a templommal is, mert azon sem változtattak szinte semmit, amióta felszentelték. Nagyjavítást 1998-ban kapott utoljára.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A mezőberényi 28 regiszteres orgona több mint 150 éve szolgálja a gyülekezetet és a hallgatóságát, ezt a neves orgonaművész is alátámasztja. A felújított templomban, több mint tíz éve már, évente kétszer – Pünkösdkor és Adventkor – orgonahangversenyt tartanak, Kalocsai Károly orgonaművész közreműködésével.

Ritkaság számba megy, hogy, eredeti állapotában maradt fenn, és még mindig ilyen tisztán szól, ezért értékes kulturális örökség. Az orgona városunk egyik nagy kincse, mivel országos szinten, ilyen teljesen mechanikus szerkezetű és sípművű orgona nagyon kevés található, ezért javasoljuk a Települési és a Megyei Értéktárba is.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Mezőberény II. ker. - Magyarországi Evangélikus Egyház
mezobereny2.lutheran.hu/

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

Mezőberény II. ker. - Magyarországi Evangélikus Egyház
mezobereny2.lutheran.hu/

III. MELLÉKLETEK

1. Ajánlólevél
2. Hozzájáruló nyilatkozat
3. Kép

Ajánlás

Gondolatok a mezőberényi szlovák evangélikus templom orgonájáról.

A mezőberényi szlovák ev. templom orgonája a város egyik nagy kincse.

Az orgona 1862-ben épült, Martin Sasko brezovai mester munkájaként.

Két manuálján és pedálján összesen 28 regiszter szól.

Teljesen mechanikus szerkezetét és sípművét, szinte érintetlenül hagyták az építés óta.

Ez magyarországi viszonylatban nagyon ritka.

Itt az orgonák nagy részét ennyi idő alatt vagy lebontották, vagy tönkrement, vagy átépítették.

Az orgona jól harmonizál a templommal is, mert azon sem változtattak szinte semmit azóta, mióta felszentelték.

Jómagam az elmúlt több mint tíz év alatt sok hangversenyen játszottam a templomban.

A közönség is minden alkalommal kiemelte a hangszer erőteljes és mégis finom hangját.

Úgy gondolom, hogy a városnak nagy büszkesége lehet a hangszer.

Ajánlom, hogy vegyék fel az orgonát a települési értéktárba.

Nagykovácsi, 2014. 06.10.

Kalocsay Károly
orgonaművész

Hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott...VÁGVÖLGYI MIHÁLY.....hozzájárok, hogy a fényképeket melyeket a

Javaslat „II. ker. Evangélikus Egyházközség templomának orgonája” települési értéktárba történő felvételéhez

című adatlap tartalmaz, a Mezőberényi Települési Értéktár Bizottság (egyéb értéktárba kerülés esetén az aktuális értéktár bizottság) az ide vonatkozó jogszabályok figyelembe vétele mellett szabadon felhasználhatja.

Hozzájárulok továbbá, hogy az érték valamely értéktárba történő felvétele esetén, az értéktárak számára készített internetes oldalon és a TV-csatornák által felvett, vágott anyagokban, valamint az értéket bemutató reklámokban megjelenjen.

Mezőberény 2014.06.16.

Aláírás: Vágvölgyi Mihály

